

Оксана МАСНА-ЧАЛА

ВШАНУВАННЯ ПАМ'ЯТІ ПРОФЕСОРА ОЛЕКСАНДРА КОВАЛЯ

24-25 жовтня 2013 року у Львівському національному медичному університеті імені Данила Галицького відбулася І-ша Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні проблеми хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії». Її проведення було присвячене 100-річчю від дня народження професора Олександра Васильовича КОВАЛЯ – організатора і першого завідувача кафедри хірургічної стоматології і щелепно-лицевої хірургії та першого декана стоматологічного факультету Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького. У роботі конференції взяли участь як провідні вітчизняні вчені-стоматологи, так і лікарі-практики, а також їх колеги з Австрії, Бельгії, Ліхтенштейну, Люксембургу, Франції.

Як відзначив у своєму зверненні до учасників конференції президент Асоціації стоматологів України, головний позаштатний стоматолог МОЗ України, доктор медичних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України Олексій Павленко, конференція є вагомою подією у житті вітчизняної стоматології, а «здобутки Львівської стоматологічної школи є віддавна добре відомими як в Україні, так і за її межами. Заслужене місце в її становленні та розвитку належить професору Олександру Васильовичу Ковалю. Як свідчить програма конференції, яка включає доповіді провідних вітчизняних та зарубіжних фахівців у галузі хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії, а також суміжних спеціальностей, науковий захід буде платформою для вільного обміну думками та досвідом між науковцями та практичними лікарями, що сприятиме підвищенню якості надання стоматологічної допомоги, зокрема – хірургічної».

З вітальним словом до учасників конференції звернувся завідувач кафедри хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії доктор медичних наук, професор Ян Варес. Він зазначив, що «сьогоднішня подія є знаменною, оскільки зовсім недавно було

відзначено 50-річний ювілей кафедри, а крім того, наша конференція, не зважаючи на те, що у Львові було проведено вже 11 міжнародних конференцій стоматологів, вперше присвячена виключно питанням хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії».

Учасники конференції з великим зацікавленням сприйняли виступ одного із найвідоміших учнів О.В.Ковалю, багатолітнього завідувача кафедри (1992-2012 рр.) та декана стоматологічного факультету (1992-2002 рр.) ЛНМУ ім. Данила Галицького професора Івана Готя. У розповіді про свого вчителя він представив його як щирого патріота України, Людину, якій належить гідне місце в історії української медицини, видатного вченого, основоположника післявоєнної наукової стоматологічної школи у Львові, наставника цілої плеяди науковців і педагогів, чудового вихователя студентської молоді та багатьох поколінь лікарів – стоматологів.

На конференції були заслухані доповіді про інноваційні лікувальні технології. Зокрема, у доповіді д-р А.Фартушної із Австрії йшлося про ортодонтичне лікування скелетної патології у дорослих, завдяки якому у поєднанні з операціями можна переміщати м'які тканини обличчя для досягнення необхідних естетичних результатів. Із ефективними методами усунення складних післятравматичних деформацій середньої зони обличчя учасників конференції ознайомив професор Івано-Франківського медичного університету Василь Пюрик. У доповіді доцента Національного медичного університету ім. О.Богомольця В.Панченко йшла мова про новітні підходи до оцінки ушкоджень обличчя та лицевого скелета, які дозволяють на підставі розпрацьованої автором шкали цих оцінок оптимізувати вибір подальшого втручання. Про ендопротезування скронево-нижньощелепного суглоба у дітей, яке дає можливість вже в дитячому віці попередити розвиток важких функціональних та естетичних змін присутнім розповів професор Харківського національного медичного університету О.Любченко.

Не менш цікавими були і доповіді, які стосувались подальшого удосконалення в стоматологічній імплантології. Серед них потрібно визначити доповіді професора Валентина Makeєва та асистента Оксани Заблоцької (Львів) про віддалені результати остеointegraції імплантів у осіб поважного віку, що дозволяє оптимізувати процес лікування та прогнозувати його перебіг. Таке ж значення має і вироблення клінічно-інструментального алгоритму визначення стабільності дентальних імплантів у кістковій тканині альвеолярних відростків щелеп, про що йшлося у доповіді професора Юрія Вовка та

кандидата медичних наук Володимира Вовка (Львів). Про надзвичайно важливий аспект імплантології, а саме – сучасні можливості базальної імплантації за умов атрофії щелепових кісток говорилось у доповіді Президента Клубу імплантологів Люксембурга Генрі Дідеріх. Віце-президент цього ж Клубу Алан Ансель поділився досвідом 10 років технічного розвитку лікування пацієнтів за умов атрофії дистальних відділів щелеп, а також розповів про можливості базальної імплантації при повній адентії верхньої щелепи, застосовувані при цьому види імплантатів та хірургічні техніки. Питання імплантології, які стосуються використання дентальних імплантів в комплексному лікуванні захворювань пародонта та обґрунтування застосування складної щелепно-лицевої апаратури з фіксацією на дентальних імплантатах були висвітлені у виступах доцента Г.Проць (Івано-Франківськ) та Р.Левандовського (Чернівці).

Про деякі окремі питання хірургічної стоматології йшла мова у доповідях, які стосувались оцінки вегетативного статусу стоматологічних хворих при їх седативній підготовці до хірургічного втручання (доцент Олег Мокрик, Львів) та медикаментозної терапії при запальних процесах у щелепно-лицевій ділянці (д-р Тетяна Філіпська, Львів).

За сприяння ректорату ЛНМУ ім. Данила Галицького до ювілею було видано ошатно оформлені та багато ілюстровані кольорові буклети «Життєвий та творчий шлях професора Олександра Васильовича Коваля» та «Кафедра хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького» (автори Я.Е.Варес та О.З.Масна-Чала).

До 100-річного ювілею професора Олександра Коваля ЛНМУ імені Данила Галицького разом з Асоціацією стоматологів Львівщини презентували 11-12 випуск науково-медичного видання «Стоматологічні новини» під редакцією професора Валентина Макеєва. В ньому було видруковано матеріали цієї міжнародної науково-практичної конференції. У випуску, крім обширної та багато ілюстрованої статті доцента Віктора Кухти про життєвий та науковий шлях професора О.Коваля, подано 60 наукових статей вітчизняних та зарубіжних авторів, в яких висвітлено різні актуальні питання сучасної стоматології.

ЛІТЕРАТУРА

1. Генік І.Д. Дослідження кореляційної залежності показників щільності кісткової

- тканини від вікових, антропометричних та біохімічних чинників у осіб чоловічої та жіночої статі зрілого віку прикарпатського регіону / І.Д.Геник // Український морфологічний альманах. – 2010. – Т.8, №3.
2. Мазур І.П. Зміни кісткової тканини, зумовлені віком / І.П. Мазур // Імплантологія Пародонтологія Остеологія. – 2009. – №3 .
  3. Мигович М. Він сів зерна розумного в душах своїх учнів і колег (професор Олександр Коваль) / М. Мигович // Народне здоров'я. – Львів, 2004. – вересень.